

SVEUČILIŠTE " VLADIMIR BAKARIĆ" U RIJECI
FAKULTET ZA POMORSTVO I SAOBRAĆAJ
R I J E K A

GORDANA ŠTEFANČIĆ

UTJECAJ ŠPEDITERA NA OPTIMALIZACIJU
JUGOSLAVENSKOG CESTOVNOG PROMETNOG SUSTAVA

M A G I S T A R S K I R A D

RIJEKA, lipanj 1989.

S A D R Ź A J

	Stranica
1. U V O D	7
1.1. Postavljanje problema	7
1.2. Postavljanje cilja	7
1.3. Ocjena dosadašnjih istraživanja	8
1.4. Metode istraživanja	9
1.5. Struktura rada	9
2. OSNOVNA OBILJEŽJA JUGOSLAVENSKE MEĐUNARODNE ŠPEDICIJE I MEĐUNARODNOG ŠPEDITERA	11
2.1. Špediterska djelatnost	11
2.1.1. Postanak i razvoj međunarodne špedicije	11
2.1.2. Važniji pojmovi u špediciji	12
2.2. Značajke međunarodne špedicije i međunarodnog špeditera	14
2.2.1. Međunarodna špedicija i međunarodni špediter	15
2.2.2. Međušpediter	17
2.2.3. Podšpediter	18
2.2.4. Stručne organizacije za međunarodnu špediciju	18
2.3. Vrste međunarodne špedicije	21
2.3.1. Lučka špedicija	22
2.3.2. Kontinentalna špedicija	23
2.3.3. Granična špedicija	23
2.4. Funkcije međunarodne špedicije u suvremnoj transportnoj tehnologiji	24
2.5. Transformacija jugoslavenskih špeditera u poduzetnika multimodalnog transporta	26
2.5.1. Funkcije špeditera u multimodalnom transpotu	28
2.5.2. Odgovornost špeditera kao poduzetnika multimodalnog transporta	29
2.5.3. Problemi jugoslavenskih špeditera kao poduzetnika multimodalnog transporta	30

2.6. Optimalizacija poslovanja međunarodne špeditorske djelatnosti	31
2.6.1. Informacijski sistem	31
2.6.2. Informacijski sistem u međunarodnom multimodalnom transportu	33
2.6.3. Logistika	33
3. OSNOVNA OBILJEŽJA JUGOSLAVENSKOG CESTOVNOG PROMETNOG SUSTAVA	35
3.1. Organiziranost javnog cestovnog prometa	35
3.2. Veličina i struktura teretnih prijevoznih sredstava u cestovnom prometu	39
3.2.1. Inventarska struktura teretnih prijevoznih sredstava	39
3.2.2. Struktura vlasništva teretnih prijevoznih sredstava	41
3.3. Prijevozni učinak	42
3.3.1. Radni i puni učinak prijevoznih sredstava	44
3.3.2. Analiza prijevoznog učinka promjenom parametara prijevoznog procesa	45
3.4. Korelacija razvoja cestovnog prometnog sustava i cestovne infrastrukture	52
3.4.1. Cestovna infrastruktura	53
3.4.1.1. Prometnice kao elementi cestovne infrastrukture	53
3.4.1.2. Terminali i njihova obilježja	54
3.4.1.3. Oblik operativnih površina	56
4. TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE I EKONOMSKE PREDNOSTI I NEDOSTACI SUVREMENOG JUGOSLAVENSKOG CESTOVNOG PROMETNOG SUSTAVA SA STAJALIŠTA ŠPEDITERA	59
4.1. Suvremeni razvoj i poslovanje u integralnom i multimodalnom transportu	59
4.2. Cestovni prometni sustav u integralnom transportu	60

4.2.1. Ekonomski efekti kontejnerizacije	61
4.2.2. Kontejneri i cestovna prijevozna sredstva	63
4.3. Cestovni prometni sustav u multimodalnom transportu	65
4.3.1. Cestovno-željeznički prijevoz	66
4.3.2. Željezničko-cestovni prijevoz	72
4.3.3. Cestovno-pomorski prijevoz	72
4.3.4. Cestovno-riječni prijevoz	73
4.4. Strategija i globalne pretpostavke dugoročnog razvoja	73
4.5. Uvjeti razvoja suvremenog cestovnog prometnog sustava	77
4.6. Ekonomska i prometna politika kao faktor razvoja suvremenog cestovnog prometnog sustava	78
5. MATEMATIČKI MODELI-PRETPOSTAVKE OPTIMALIZACIJE JUGOSLAVENSKOG CESTOVNOG PROMETNOG SUSTAVA	80
5.1. Formulacija transportnog zadatka	80
5.2. Metode odredjivanja početnog mogućeg rješenja transportnog problema	82
5.3. Metode odredjivanja optimalnog rješenja transportnog problema	86
5.4. Primjer primjene u multimodalnom transportu	89
5.5. Program i kompjutorski ispit primjera u multimodalnom transportu	90
6. PRIJEDLOG MJERA I AKTIVNOSTI ZA OPTIMALIZACIJU JUGOSLAVENSKOG CESTOVNOG PROMETNOG SUSTAVA	118
6.1. Mjere i aktivnosti za razvoj međunarodne špedicije i novih tehnologija multimodalnog transporta	118
6.2. Mjere i aktivnosti jugoslavenskih cestovnih prijevoznika	119
6.3. Mjere i aktivnosti poslovnih udruženja za cestovni promet	120
6.4. Mjere i aktivnosti republičkih i pokrajinskih udruženja za promet i veze	120

6.5. Mjere i preporuke nadležnim organima, organizacijama i institucijama iz prometne djelatnost i na jugoslavenskom nivou	122
7. ZAKLJUČAK	124
BIBLIOGRAFSKI POPIS KORIŠTENE LITERATURE	128
POPIS TABLICA	132
POPIS GRAFIKONA	133
POPIS KARATA	134